

ประโยค ป.ธ. ๔

แปล มคอเป็นไทย

สอบ วันที่

๒๕๖

๑ ตตฤณ โลมสกสุสพชาตกวางณณาย โลมสกสุสพตปสวตฤณปี เอกนิปาตสุส
ยถากกมํ ทสมจุททสมวคเคสุ ตกกลิลชาตกปณจกัรูกชาตกวางณณาสุ อาคตํ ปณจหนํ อินฺทริยาสํวร-
เหตุ ยกฺขินีหิ ขาทิตานํ รูปโคจรสททโคจราทินํ ชนानญเจว ทฺวินนํ ยกฺขินีหิ อภิสงฺขตํ
ทิพฺพรูปปี อินฺทริยานิ ภินฺทิตฺวา กิเลสฺอุปาทนวเสน อนโนโลกเตวาท ตกกลิลํ คนฺตฺวา รชฺชปฺตฺตานํ
พาราณสีราชปฺตฺตานญจ วตฤณปี สมานทิตพพํ ฯ

อปิจ สกโคจรโต ปริทานปี อาทินโว ฯ เตน ภควา อินฺทริยสํวรหิตเต ภิกฺขุ โววหนโต
ภิกฺขเว ภิกฺขุณา นาม รูปาทิสฺสุ สฺภานิมิตฺตวเสน นิมิตฺตํ คเหตุํ น วฏฺฏติ สเจ หิ ตสฺมี สมเย
กาลํ กโรติ นิริยาทิสฺสุ นินฺพพตฺตติ ตสฺมา รูปาทิสฺสุ สฺภานิมิตฺตํ มา คณฺหิตฺถาติ วตฺวา ปน โสปมํ
เทสนํ เทเสตฺถกาโม ตุมฺหากํ รูปสฺส โอลอกนกาโลปี อตฺถิ อนโนโลกนกาโลปี โอลอกนกาเล
สฺภวเสน อนโนโลกเตวาท อสฺภวเสน โอลอกนกาโลปี อตฺถิ อนโนโลกนกาโลปี โอลอกนกาเล
ตุมฺหากํ โคจโร ฯ จตฺตารโ สติปฏฺฐานา จตฺตารโ สมนมฺปฺปชานา อริโย อฏฺฐจฺจิกโก มคฺโค นว
โลกุตฺตรธมฺโม เอตฺถสมิณฺหิ โว โคจเร จรตํ น ลจฺจติ มารโ จิทฺทํ โอตารํ ฯ สเจ ปน
กิเลสวสิกา หุตฺวา สฺภานิมิตฺตวเสน โอลอกนกาโลปี อตฺถิ อนโนโลกนกาโลปี โอลอกนกาเล
ปริหายิสฺสธธาติ วตฺวา อตฺถิ อหริ

[๑๖๘] ตตฺเถว โลมสกสฺสชชาติกาวณฺณนํ โลมสกสฺสชตปสวตฺถุมปี เอกนิปาตสฺส ยถากุมํ ทสมจุทฺทสมวคฺเคสุ ตกฺกสิลชชาติกปญฺจวีรูกชชาติกาวณฺณนาสุ อาคตํ ปญฺจนํ อินฺทริยาสรฺว- เหตุ ยกฺขินีหิ ขาทิตานํ รูปโคจรสทฺทโคจราทินํ ชนนานญฺเจว ทฺวิหนํ ยกฺขินีหิ อมิสฺสงฺขตํ ทิพฺพบุรพปี อินฺทริยานิ ภินฺทิตฺวา กิเลสฺูปปาทวนฺเสน อนโณลกฺเตวา ตกฺกสิลํ คนฺตฺวา รชฺชปฺตฺตานํ พาราณสีราชปฺตฺตานญฺจ วตฺถุมปี สมาริตฺตพฺพํ ฯ

[๑๖๘] เรื่องโลมสกสฺสชตปส มาในอรรถกถาโลมสกสฺสชชาติก นวกนิบาตนั้น นั้นเองก็ดี เรื่องของชน ๕ คน ผู้มีรูปเป็นโคจร (อารมณ์) และเสียงเป็นโคจรเป็นต้น ซึ่งถูก พวกนางยักษ์กินแล้วเพราะเหตุไม่สำรวมอินทรีย์ และ (เรื่อง) ของโอรสพระเจ้ากรุงพาราณสี ทั้ง ๒ พระองค์ ผู้ไม่แลดูแม่ซึ่งรูปทิพย์ ที่นางยักษ์กินทั้งหลายจำแลง ด้วยสามารถทำลาย อินทรีย์ แล้วทำกิเลสให้เกิดขึ้น เสด็จถึง กรุงตักกสิลาแล้ว ได้ผ่านราชสมบัติ ซึ่งมาในอรรถกถา ตักกสิลชาติกและปัญจวีรูกชาติก ในวรรคที่ ๑๐ และวรรคที่ ๑๔ ตามลำดับแห่งเอกนิบาตก็ดี ก็พึงประมวล (มาสาธก) ฯ

[๑๖๙] อธิษฐาน สกโคจรโต ปริหานิปี อาทีนโว ฯ เตน ภควา อินฺทฺริยสํวรฺรหิตเต ภิกฺขุ โอรทฺหนโต ภิกฺขเว ภิกฺขุณา นาม รุปาทีสุ สุภณิมิตฺตวเสน นิมิตฺตํ คเหตุํ น วฏฺฏติ สเจ ทิ ตสฺมี สมเย กาลํ กโรติ นรยาทีสุ นินฺพตฺตติ ตสฺมา รุปาทีสุ สุภณิมิตฺตํ มา คณฺหิตฺถาติ วตฺวา ปฺน โสปมํ เทสนํ เทเสตุกาโม ตุมหากํ รูปสฺส โอลฺกนกาโลปี อตฺถิ อโนโลกนกาโลปี โอลฺกนกาเล

[๑๖๙] อีกประการหนึ่ง แม้ความเลื่อมจากโคจร (คือธรรมเป็นดุจอาหาร) ของตน ก็จัดว่าเป็นอาทีนพ ฯ ด้วยเหตุนี้ พระผู้มีพระภาค เมื่อทรงสอนภิกษุทั้งหลาย ผู้เว้นการ สำรวมอินทรีย์ตรัสว่า "ภิกษุทั้งหลาย ชื่อว่าภิกษุจะถือนิมิตในรูปเป็นต้น ด้วยสามารถศุภณิมิต ไม่ควร, เพราะถ้าเธอทำกาละเสียในสมัยนั้นไซ้ ก็จะบังเกิดในอบายมีนรกเป็นต้น เพราะฉะนั้น ท่านทั้งหลายอย่าถือนิมิตในรูปเป็นต้น" ดังนี้แล้ว มีพระประสงค์จะทรงแสดง เทศนาพร้อมทั้งอุปมาอีก ตรัสว่า "เวลาที่ท่านทั้งหลายแลดูรูปก็ดี เวลาที่ไม่แลดูก็ดี มีอยู่, (แต่) ในเวลาแลดู

สุภวเสน อโนโลเกตวา อสุภวเสน โอลโยเกยยาถ เอวํ อตฺตโน โคจรา น ปริหายิสฺสถ ๗ โโก
ปน ตุมหากํ โคจโร ๗ จตฺตารโ สติปฏฺฐานา จตฺตารโ สมมปฺปชานา อริโย อฏฺฐุงคิโก มคฺโค
นวโลกุตฺตรธมฺโม เอตฺตสมิณฺหิ โว โคจเร จรตํ น ลจฺจติ มารโ จิตฺทํ โอตารํ ๗ สเจ ปน
กิลสวลิกา หุตฺวา สุภนิมิตฺตวเสน โอลโยเกสฺสถ ปุติมํสสิคาลโ วิย อตฺตโน โคจรา
ปริหายิสฺสถาติ วตฺวา อตีตํ อาหริ

อย่างพึงแลดูด้วยสามารถศุภนิมิต พึงแลดูด้วยสามารถอศุภนิมิต, อย่างนี้ ท่าน
ทั้งหลายจึงจักไม่เสื่อมจากโคจรของตน ๗ ก็อะไรเล่าเป็นโคจรของท่านทั้งหลาย ๗ สติปฏฺฐาน
๔, สัมมปฺปชาน ๔, อริยมรรคมีองค์ ๘, โลกุตฺตรธรรม ๘ (นี้แลเป็นโคจรของท่านทั้งหลาย) ๗
เพราะว่า เมื่อท่านทั้งหลายประพฤตินั้นอยู่ในโคจรนั้นอยู่ มารจักไม่ได้ช่องโอกาส ๗ ก็ถ้าท่านทั้งหลาย
ประพฤตินั้นอยู่ในโคจรนั้นอยู่ มารจักไม่ได้ช่องโอกาส ๗ ก็ถ้าท่านทั้งหลายลู่อ่านาจกิลส จักแลดู
(รูปเป็นต้น) ด้วยสามารถศุภนิมิตไซ้, ก็จักเสื่อมจากโคจรของตน ดุจสุนัขจิ้งจอก ชื่อว่า ปุติ-
มั่งสะ" ดังนี้แล้วทรงนำอดีตนิทานมา :-